

Baroota Waldaa Torbanii

Boqonnaa Lama

Mul'ata Phaaximoo

Mul'ata 1:9-20

Jireenya Yohaannis Phaaximoo Irraa

Mul'ata 1:9,

"Ani Yohannis obboleessi keessan rakkina keessaa, mootummaa keessaa, obsaan Yesusii wajjin hafuu keessaas isinii wajjin nan hirmaadha. Dubbii Waaqayyoo duukaa, wanta Yesus dhugaa ba'e duukaas waanan bu'eef, biyya bishaan keessaa ishee "Phaaximoo" jedhamtu tokkotti nan geeffame."

Mul'anni Namummaa Yesus Kiristoos kun walduraa duubaan kan Yohaannisitti mul'ate yeroo inni biyya bishaan keessaa Phaaximoo jedhamtutti ari'atamee jirutti ture. Biyyi bishaan keessaa xiqqoon kun galoo galaanaa Asiyaa Xiqqoo irraa maayili soddoma fagaattee Galaana Eegiyaan keessatti argamti. Dhagaan kan uwifamtee fi bofa, loccuu fi torbaan qabaan kan weeraramte waan taateef, bu'aa daldalaa gadi aanaa qabdi, kanaafis Impaayerri Roomaa iddo adabbii hidhamtoota kolonii ijibbaachisoo, hidhamtoota siyaasaa fi kkf itti hidhuuf itti fayyadamaa turan.

Yohaannis akka obboleessa rakkina keessa jiruutti Kiristiyaanotatti of beeksisu isaa hubadhaa. Waldaan durii ari'atama guddaa keessa kan darbaa turte yeroo kanatti ture. "Iddoo hundatti irratti ka'anii kan ittiin morman" amantii isaanii qofa osoo hin taane namoonni mataan isaanii illee hidhamanii ajjeefamaa turan. Yohaannisit akkuma namoota baay'ee, Sagalee Waaqayyoo fi Yesus Kiristoosiin yeroo kanatti dhugaa ba'uusisaatiif hidhaatti rakkachaa ture. Yeroo isa hidhanittis sa'atii digdamii afuriif zayita danfaa keessatti affeelanii ajjeesuuf yaalanii akkasumaan dhama'an. Sana booda qondaalonni ajjeesuu dadhaban sun aaranii kun nama qoricha namatti godhudha jedhanii Phaaximootti akka hidhamuuf itti murteessan. Garuu Waaqayyo isaa wajjin waan tureef, odola sana gadi dhisee gara Efesonitti deebi'ee hanga yeroo du'a isaatti ammas paastarii ta'ee itti fufe.

Mul'anni Yohaannis argate waggoota lama, jechuunis Dh.K.B bara 95-96 kan hammate ture. Mul'anni kun Sagalee Waaqayyoo keessaa mul'ata hunda caalaa kan nama dinqisiisu dha. Guutummaan macaafichaa milikkitaan kan kaa'amedha, kanaafis qeqqaa fi falmii baay'ee keessummeessa. Haa ta'u malee, mallattoo Waaqayyoo of irraa qaba. Sun immoo namoota fuula caaffata qulqullaa'aa sana dubbisan ykn dhaggeeffatan hundaaf dhugaa hin mamamne ta'uusisa fi gatii guddaa isaaniif qabaachuu isaa mirkaneessa.

Guyyaa Gooftaatti Hafuuraan Guutamuu

Mul'ata 1:10,

"Guyyaa isa "Guyyaa Gooftaa" jedhamee beekametti, ani hafuuraan guutameen booddee kootiin sagalee guddaa, sagalee malakataa fakkaatu tokko dhaga'e."

"Ani hafuuraan guutame." Kun qofti waan bareedaa mitii? Yaa Waaqayyo koo, kana nan jaalladha. Dubbii kana, "Guutummaan jireenya kiristaanaa ti" jechuu dandeessu. Akka kiristaanotaatti jiraachuuf deemna yoo ta'e, Hafuura ISAA keessa jiraachuuf qabna. Yohaannis waa'ee hafuura ofii isaa keessa jiraachuuf miti kan dubbate. Silaa inni mul'ata kana hundaa hin argu ture. Sun Hafuura Waaqayyoo ta'uusisa qaba. Nu wajjin kan jirus Hafuura Waaqayyoo ta'uusisa qaba, kanaa achii dhamaatiin keenya hundi akkasumaan dhama'uusisa qaba. Phaawulos, "Ani Hafuuraan nan kadhada, ani Hafuuraan nan faarfadha, ani Hafuuraan nan jiraadha" jedheera. Wanti gaariin gara koo dhufu tokko yoo jiraate Hafuuraan mul'achuu, Sagalee Waaqayyon mirkanaa'uu fi firii inni argamsisu bakkeetti ba'eef mul'achuu qaba. Akkuma Yohaannis mul'ata gurguddaa haaraa kana Yesuus irraa argachuuf Hafuuraan guutamuun isa barbaachise, nuyis mul'ata Waaqayyo Sagalee Isaa keessatti akka ittiin jiraannuuf nuuf kenne hubachuuf Hafuuraan guutamuun qabna, sababiin Isaas Hafuurichi tokkuma waan ta'eef.

Haala kanaan isa qalbeeffadhaa. Namoonni baay'een Macaafa Qulqulluu keessaa isa Hojii Eergamootaa 2:38 irra jiru dubbisanii qofa bira darbu.

"Yaada garaa keessanii geddaradhaa; cubbuun keessan akka isiniif dhiifamuuf, tokko tokkon keessan maqaa Yesus Kristositti cuuphamaa; kennaa hafuura qulqulluus in fudhattu;"

Isaan ni ilaalu malee hin argan. Osoo ni argu ta'eef, silaa Hafuura keessa galuudhaan, Hafuura

Qulqulluu fudhachuu yoo barbaadan, yaada garaa geeddaratanii Maqaa Gooftaa Yesusitti cuuphamuun akka isaan barbaachisu ni baru turan; sana booda silaa Waaqayyo Sagalee Isaa isa dubbate raawwachuuf dirqama waan qabuuf, Hafuura Qulqulluudhaan isaan in guuta ture. Isaantu gonkumaa Hafuura Isaa keessa hin galu malee silaaakkuma Sagalichi jedhutti isaan irratti raawwata ture. Mul'ata Hafuura Isaatiin kennamu akka argattaniif Waaqayyoon kadhadhaa. Sun tarkaanfii jalqabaati. Hafuura keessa seenaa.

Mee fakkeenya kan biraatiinan isiniif ibsa. Dhukkuba irraa fayyuu barbaaddu haa jennu. Sagalichi maal jedha? Ba'eessa, hundi keenya yeroo lakkaa'amee bira hin ga'amneef Isa dubbisneerra, garuu yeroo dubbifnutti Hafuura keessa gallee hin dubbifne. Dhugummaa isaa isa dhugaa akka nu barsiisuu Waaqayyo Hafuura Isaa akka nuuf kennutti kadhanneerra? Yoo akkas gooneerra ta'e jaarsolii waamneerra, cubuu keenyas himanneerra, isaanis Zayita nu dibanii nuuf kadhhataniiru jechuudha, egaa akkas in ta'a. Tarii fayyinni sun battalumatti dhufuu dhiisuu danda'a, ta'uus garuu Hafuura Isaatiin taanaan, akka waan raawwatamee ti. Manni murtii ol'iyyanno kan biraan hin jiru. Waaqayyo Dubbii Isaa ni raawwata. Oo, Hafuura keessa galuu qabna, sana booda wanti hunduu ni raawwatama. DURSITANII GARA HOJIITTI HIN DEEMINAA. HAFUURA KEESSA ERGA SEENTANII BOODA GARA HOJIITTTI SEENAATII WAAN WAAQAYYO GODHU ILALAA.

Warri biyya lafaa hafuura attamitti waan biyya lafaa keessa akka galan hubattanii beektuu? Isaan gara taphoota kubbaa miilaa, gara taateewwan ispoortii fi gara shubbisaa isaanii deemu. Hafuura waan deemanif sana keessas ni galu. Akka daraaraa keenyanitti fannifameetti, akka ulee gogaa hirkifameettis hin taa'an. Miira waan deemanif sanaa keessa sirriitti seenanii wantichaa wajjin dhagna tokko ta'u. Oo, kiristaanonne Hafuura Sagalee Waaqayyoo keessa yummuu galan garuu akka isaan itti isaan jibbanii! Mankaraareessitoota akkasumas qulqulloota lafarraga gangalatan nuun jedhu. Nu jibbuu fi fudhatama nu dhabsisuu isaanii agarsiisuu wanti isaan hin goone hin jiru. Isin garuu sana bira darbaa. Maddi isaa eessa akka ta'e waan beektaniif, sun akka jiru eeguun waanuma jiru. Jalaa cal'isuudhaan Hafuura waaqeffanna keessa galuu ittuma fufaa.

Hafuurri keenya qulqulluudha, haaraa dha, dhugaadhas. Inni dammaqaadha dhimmaadhas, kana birattis gammachuu Gooftaa tiin guutuu dha. Kiristaanni akkuma biyyi lafaa yeroo gammaddutti gammachuu guutuu mi'eeffattee dhadhamattutti, Gooftaa keessa jiraachuutti gammachuun isaa guutuu ta'u qaba. Kiristaanonnis ta'e biyyi lafaa namadha; lamaan isaaniyyuu miira qabu. Garaagarummaan isaa laphee fi miirrii kiristaanotaa qulqullummaadhaan Gooftaa Ulfinaa fi jaalala Isaa irratti kan hundaa'u yoo ta'u, biyyi lafaa garuu jirenya fooniitti quufa.

Amma Yohaannis guyyaa isa Guyyaa Gooftaa jedhamutti Hafuuraan guutamee akka ture dubbata.

Oo, yaa Waaqa ko, kunoo lakkofsi wal dhabdee wayii uumu tokko dhuguma ni jira. Waan barbaachisaa miti, ykn wanta ta'u qabudha jechuu miti, garuu namoonni tokko tokko waan Sagalichi dhugaatti dubbatu hin hubatan.

Hunda dura namoota hammina of keessaa hin qabne kanneen guyyaan Gooftaa Guyyaa Sanbataa ti, innis guyyaa Sanbata Xiqqaati jedhan arganna. Itti aansinee immoo garee kaan warra guyyaan Gooftaa, guyyaa Sanbata Guddaa ykn guyyaa Dilbataa gaafa jalqaba torbaniiti jedhan arganna. Garuu akkamitti guyyoota kana keessaa tokko ta'u danda'a, yookaan walumatti guyyoota kana lamaan illee akkamitti ta'u danda'a, sababiin isaas Yohaannis waggoota lamaaf walitti fufiinsaan mul'atawwan sana Hafuuraan fudhachaa ture waan ta'eef. Dhugaatti wanti ta'e yoo jiraate, Yohaannis Hafuuraan ol butamee gara Guyyaa Gooftaa isa ammallee hin dhufin jiruutti geeffamee ture. Macaafni Qulqulluun waa'ee Guyyaa Gooftaa isa gara fuulduraatti ta'uuf jiruu dubbata, Yohaannis immoo amma wantoota guyyaa gara fuulduraa sanaa argaa jira. Garuu sammuu keenya tasgabbaa'uuf jecha, gidduudhumaa, har'a Sanbati sirriin maal akka ta'e haa barru.

Sanbanni, akka Kakuu Haaraa irraa beeknutti guyyaa murtaa'e tokko eeguu MITI. Sanbataaf guyyaa Sanbata Duraa akka eegnuuf abboommii nutti hin kennamne, guyyaa jalqaba torbaniit kan ta'e Sanbata Guddaa akka eegnuufis abboommii nutti hin kennamne. Dhugaan waa'ee Sanbataa kunoo ti, Sanbata jechuun "boqonnaa" jechuu dha. Ibroota 4:8-10, "Yesus boqonnaa isaaniif kenneera utuu ta'e (utuu guyyaa boqonnaa isaaniif kenneera ta'ee), Waaqayyo ergasii waa'ee guyyaa kan biraan hin dubbatu ture. Egaa boqonnaan (Sanbata eeguun) saba Waaqayyoof amma iyyuu kaa'ameefii jira. Namni boqonnaa Waaqayyootti galu, akkuma Waaqayyo hojii isaa irraa boqote, innis immoo hojii isaa irraa in boqota, [KJV]." Gaalee ijoo sana lakkofsa caaffatichaa isa dhumaan irratti hubattanittuu? "akkuma Waaqayyo hojii isaa irraa boqote" jedha. Waaqayyo Israa'elootaaf guyyaa torbaffaa Sanbata godhee isaaniif kenne, kanas yaadannoo hojii Isaa isa biyya lafaa fi wantoota ishee keessa jiran hundumaa umee, achiis umuu dhiiseef akka ta'uuf Sanbata dhaabe. Inni dhamaatii Isaa irraa boqote. Inni ni boqote. Yeros sababa al tokkotti namni hunduu bakka tokko jiraatuuf Sanbata boqonnaa kennun gaarii ture, hundi isaanii guyyaa murtaa'e tokko eeguu danda'u waan ta'eef. Har'a gar tokkeen biyya lafaa ifa keessa kan oolu yoo ta'u, gar tokkeen immoo dukkana keessa waan ooluuf kun tasumaa hin hoijetu. Garuu sun wal falmii yaada foonii ti.

Boqonnaa Sanbataa kana ilaachisee Macaafni Qulqulluun maal akka nu barsiisu mee waliin haa ilaallu. "Namni boqonnaa Waaqayyootti galu," Itti galuun kun itti ol galuu qofa miti, itti galananii achumaan hafuu, boqochuudha malee. Innis boqonnaa bara baraa isa guyyaa torbaffaan fakkeenya isaa ta'e dha. Torba guyyaa xumuraa ti. Saddeet ammas deebi'ee guyyaa jalqabaa ta'a. Du'aa ka'uun Jesus guyyaa jalqaba torbaniitti ture, innis jirenya bara baraa fi boqonnaa Sanbataa bara baraa nuuf kenne. Kanaafis egaa Waaqayyo torban keessaa guyyaa murtaa'e tokko illee akka Sanbataatti (boqonnaatti) akka nuuf hin kennis argina. Nuyi boqonnaa keenyatti galley jirra, isa keessattis ni hafna, Israa'el kana gochuu hin dandeenye, isaan gaaddidduu wanta dhugaa isa nuyi itti gammadaa jirruu qofa qabu. Amma yeroo wanta dhugaa sana of harkaa qabnutti maaliif gara gaaddidduu isaatti of duuba deebina ree?

Boqonnaa kana, ykn Sanbata itti fufiinsa qabu kana kan fudhanne affeerraa Yesuusiini. Maatewos 11:28,29, irratti Inni akkas jedheera,

"Isin warri itti dhamaatanii dadhabdan, ba'aanis kan isinitti ulfaatu hundinuu gara koo kottaa; ani boqonnaa isiniif kenna.

... boqonnaas lubbuu keessaniif (Sanbata eeguu, guyyaa tokko miti, jirenya bara baraa, Sanbata malee) in argattu."

Ba'an cubbuu keessanii kan isinitti ulfaate, hammam yoo dhamaatanii dadadhabdan iyyuu, wagga kudhan, wagga soddoma yookaan wagga shantama, yookaan kana caalaa yoo isinitti fudhate iyyuu, jirenya keessan isa dadhabee mudhukaa'ee fudhantanii yoo dhuftan, boqonnaa Isaa (Sanbata dhugaa) ni argattu. Yesuus boqonnaa isiniif kenna.

Amma boqonnaan Yesus kenu sun dhugaatti maali? Isaayaas 28:8-12,

"Maaddiin isaanii hundinuu balaqamaan guutuu dha, iddoon inni itti hin bu'in tokko iyyuu hin hafne.

Yommus isaan, "Inni eenyuun barsiisuu yaala? Ergaa isaas eenyuuf ibsa? Ijoollota harma gad dhiisan, warra reefuu harma gu'an barsiisaa?

Inni maaliif akkasumaan nutti loqode, abboommii abboommii irratti, abboommii abboommii irratti, seerrata seerrata irratti, seerrata seerrata irratti, asii xinnoo, achii xinnoo nutti dabala?" in jedhu.

Waaqayyo si'achi sagalee giingeetiin, afaan ormaatiinis saba kanatti in dubbata;

inni isaaniin, "Iddoon kun iddo itti aara galfatan, warra dadhabaniif boqonnaa kennaa! Iddoon kun iddo boqonnaa ti" in jedha; isaan garuu kana dhaga'uun hin barbaadne."

Kunoo asuma Isaayaas keessatti raajiin dubbatameera. Innis gara wagga 700 booda, guyyaa Pheenxeqoosxeetti yeroo hundumiisaaniiakkuma jedhametti Hafuura Qulqulluudhaan guutamanitti raawwatame. Sanbanni dhugaan inni abdachifame isa kana. Akkasitti isaan yeroo Hafuura Qulqulluun guutamanitti hojji biyya lafaa, gocha biyya lafaa, karaa hamaa irra deemaa turan hundumaa irraa boqotan. Hafuurri Qulqulluun itti gaafatatummaa isaanii fudhate. Isaan boqonnaatti galan. Boqonnaan keessan jira. Innis Sanbata keessani. Innis guyyaa tokko miti, wagga tokkos miti, Hafuura qulqulluudhaan guutamanii fi eebbfamanii bara baraan jiraachuu dha malee. Kan boqotu isini, Waaqayyos kana gochaa jira. Akka akeeka Isaa isa gaariitti hojjechuuf akka fedha qabaattan kan godhu Waaqayyo isa isin keessa jiru dha.

Mee waa'ee warra 'Saturdarians', warra torban keessaa guyyaa dogoggoraanisa ta'e guyyaa jalqaba torbaniitti, kana jechuunis guyyaa Dilbataatti walitti qabamtu nuun jedhanii ilaachisee yaadannoo tokko dabatalaan keennuun barbaada. Wanti Jastiin jaarrraa lammaffaa keessa dubbate kunooti. "Namoota mandarootaa fi gandoota keessa jiraatan hundumaaf Dilbata walga'iin in gaggeeffama, yaadannoo ergamootaa fi barreeffamoota keessaa kutaan hanga yeroon hayyametti ni dubbifama. Yeroo dubbifamni xumuramuttis pirezidaantiin haasicha keessatti wantoota ijoo ta'an sanneen akka fafakkeessuu godhee gorsaa fi qajeelfama kenna. Kana booda hundi keenya wal faana kadhachuuf ol kaana. Xumura kadhannaa irrattiakkuma duraan ibsinee turre, buddeennii fi wayiniin fuula keenya dura kaa'amme, galata dhi'eessina waldaanis "Ameen" jedha. Sana booda nyaannii fi dhugaatiin sun tokkoon tokkoon isaaniif raabsamanii erga irraa sooratanii booda diyaqoonooni gara mana warra achitti hin argaminiitti geessu. Sana booda warri sooreyyii fi warri fedhii qaban akka fedhaa fi jaalala isaaniitti gumaacha kan kennan yoo ta'u, pirezidaantiibiratti walitti qabamee ijomlee maatiin irraa du'aniif, dubartoota abbaan manaa irraa du'eef, hidhamtootaf, keessummoota homaa hin qabneefis qooda." Akkasitti warri waldaan jalqabaa akka aadaa Yihudoottaaatti guyyaa dhuma torbaniitti walga'uun itti fuftan jedhanii dubbatan, seenaan qabatamaatti maal akka lafa kaa'u wallaaluu isaanii fi kanaafis ofitti amanamummaa dhabuu isaanii argina.

Oo, namoonni sun utuu gara Isaa dhufanii boqonnicha ni argatu turan. Boqonnaa sana argachuuf garaa nama hundaa keessaa iyya garuu harki caalaan deebii isaa hin beeku. Kanaafis adeemsaa amantii

guyyoota murtaa'anii eeguu ykn qanoonaa fi dogmaa manneen amantii fudhachuudhaan iyya garaa sana tasgabbeessuuf yaalu. Sanaanis yoo dadhaban, baay'een isaanii gammachuun biyya lafaa na quubsa jedhanii waan yaadaniif dhugaatiirra yeroo dheeraa taa'uudhaan furdina garmaleef of saaxilaniiru. Kan akkasii keessatti garuu boqonnaan hin argamu. Narvii isaanii tasgabbeessuuf tamboo xuuxu, kiniiniis fudhatu. Garuu dhugaatii biyya lafaa keessa boqonnaan hin jiru. Yesuustu isaan barbaachisa. Qoricha waaqarrraa, guutummaa Hafuurichaatu isaan barbaachisa.

Ergasii irra caalaan isaanii Dilbata waldaa deemu. Sun gaariidha garuu achittis akkamitti Waaqayyotti akka dhi'aataniifi akkamitti akka Isa waaqeffatan hin beekan. Yesus Yohaannis 4:24 irratti waaqeffannaan dhugaa Hafuuraa fi dhugaadhaan akka waaqeffatamu dubbateera. Garuu waldaa waa'ee Waaqayyoo homaa hin beekne kan guyyaa ayyaana Dhaloota Gooftaatti 'Abbabbaa Gannaa' uffattu , kan yeroo Faasakiatti Hilleettii uffattu keessatti waaqeffannaak akkamii waaqeffachuu dandeessu? Sana eessaa fidan isaan? Warra waaqa tolfamaa waaqessan irraa fudhatanii qaama doktriinii waldaa kiristaanaa godhatan. Garuu namni tokko gara Gooftaatti deebi'ee Hafuura Qulqulluudhaan yummuu guutamutti waan akkasii hundumaa irraa ni deebi'a. Lubbuun isaa aara galfatti. Inni dhugaatti jiraachuu ni jalqaba, Waaqayyoon jaallachuu fi waaqeffachuu ni jalqaba.

Amma gara Caaffata Qulqulla'oо keenyaatti haa deebinu. Guyyaan Gooftaa Sambatas Dilbatas akka hin taane ni beekna. Sanbata ykn Dilbata erga hin taane yoomi ree? Tole, mee akkasitti haa keenyu. Har'i guyyaa Gooftaa akka hin taane beekamaadha. Guyyaan kun guyyaa namaati. Innis hojii nama, gocha nama, waldaa nama, yaada waaqeffannaak nama, wanti hunduu kan namaati, sababiin isaas lafichi addunyaa (cosmos) namaati waan ta'eef. GARUU GUYYAAN GOOFTAA NI DHUFA. Eeyyee ni dhufa. Yeroo Mul'ata Yesus Kiristoos kanatti Yohaannis Hafuuraan ol butamee gara Guyyaan Guddaa isa dhufaa jiru sanaatti Hafuuraan geeffame. Guyyaan Gooftaa yeroo barri nama itti xumuramudha. Mootummoonni biyya lafaa sana booda mootummoota Waaqayyo keenyaa ta'u. Guyyaan Gooftaa yeroo firdiin itti gadi bu'u yoo ta'u, sana booda barkumeen ni dhufa. Yeroo ammaa kana biyyi lafaa waan barbaadde kiristaana irratti raawwatti. Maqaa hamminaa gosa hundumaa itti moggafti, itti qoostis. Garuu guyyaan guddaani fi beekamaan sun ni dhufa, isaan guyyichatti boo'uu fi wawaachuu jiru, sababiin isaas Hoolichi biyya lafaatti faraduuf dheekkamsaan dhufaa jira waan ta'eef. Yeroon sun yeroo qajeelonni Gooftaa isaanii wajjin guyyaa qabaatanii dha, sababiin isaas jal'oonni ni gubatu, warri qajeelonnis daaraa isaanii irra deemanii gara barkumeetti seenu waan ta'eef. Miilkyaas 4:3,

"isin yommus warra hamoota in dhidhittu; isaanis guyyaa ani waan kana godhutti koomee keessan jalatti daaraa in ta'u; kana ana Waaqayyo gooftaa maccaatu dubbate."

Sagalee Sagalee Malakataa Fakkaatu

Mul'ata 1:10,

"...booddee kootiin sagalee guddaa, sagalee malakataa fakkaatu tokko dhaga'e."

Yohaannis Hafuuraan guutamee ture, yeroo sanattis guyyaa guddaa fi dinqisiisaa Gooftaa Yesuusii fi humna Isaa isa qulqulluu hundumaa arge. Waaqayyo wanta fuula duratti ta'uuf jiru qola baasee isa barsiisuuf akeeke. Yohaannis sagalee malakataan dhaga'e hin jenne. Inni sagalee malakataa kan fakkaatu dhaga'e. Amma yeroo malakanni tokko afuufamu wanti ariifachiisaa tokko akka jiru mul'isa. Inni akka nama waa labsuu, akka ergamaa mootii tokkoo isa sabatti ergaa labsuu ti. Ergamichi malakata afuufa. Waamicha ariifachiisaa dha. Sabni dhimmacha dhaga'uuf walitti qabama. (Israa'elonni yeroo hundumaa malakata afuufamuun walitti qabamu.) Wanti barbaachisaan tokko balbalarra ga'eera jechuu dha. "Dhaggeeffadhaa." Sagaleen kunis akkuma malakataa xiyyeefannoo ariitiidhaan walitti qabamuuf kennamuu agarsiisa ture. Sagalee ifaa fi humna of keessaa qabu ture, ergaa nama rifachiisuu fi nama dammaqsu ture. Oo, har'a Sagalee Waaqayyoo akka malakataatti haa dhageenyu, sababiin isaas wanta lafarratti dhufaa jiru barree akka qophoofnuuf Malakanni Wangeelaa Dubbii Raajii wanta sanaa dhageessisaa jira waan ta'eef.

Waan Arge Akka Barreessuuf Abboomamuu Isaa

Mul'ata 1:11

"Sagalichis, "Ani Alfaa dha Omeegaadhas; ani isa duraa ti, isa booddeetis. Waan argaa jirtu akka inni macaafa ta'utti caafi! Isas waldoota kristiyaanaa mandara Efesoont, mandara Simiirnaa, mandara Phergamoont, mandara Tiyaatiraa, mandara Saardes, mandara Filaadelfiyyaa, mandara Laa'odiiqeyaa jiran torbaniif ergi!" naan jedhe."

Haalichi akkasi. Inni Isa Duraa ti, Isa Booddeetis, Inni Alfaadha Omeegaadhas: sun WALIIGALA ta'u dha. Inni Waaqayyo dhugaa tokkicha. Inni Sagalee (Voice) fi Dubbii (Word) Waaqayyoo ti. Dhugaan dhugaa kan namaaf galchus balbala ga'eera. Hafuuraan guutamuun attam guddadha! Oo, fuula Waaqayyoo duratti argamanii Isa irraa dhaga'uun... "Waan argaa jirtu akka inni macaafa ta'utti caafii waldoota kiristaanaa torbaniif ergi." Sagaleen Dubbii Isaa inni iddo Dhaabaa Eedenii fi gaara Siinaa irratti

dhageessifame, sagaleen unnumti ufina guddaadhaan Tulluu Ulfinatti Geeddaramuu irrattis dhaga'ame sun, ammas sagalee dhageessisaa jira, yeroo kanatti immoo mul'ata Yesuus Kristoos isa guutuu fi isa xumuraa waldoota torbanitti dhageessisaa jira.

"Yaa Yohaannis mul'atawan kana barreessi. Baroota itti aanan keessatti DIRQAMA raawwatamuun kan irra jiru dubbii raajii dhugaa waan ta'aniif, dubbiwwan raajii kanaa galmeessi. Barreessiitii isaaniif ergi, akka beekaman godhi."

Yohaannis sagalee sana adda baasee bare. Oo, isin kan Isaa yoo taatan yummuu Inni isin waamu sagalee Isaa adda baaftanii in bartu.

Baattuu Ibsaa Warqee

Mul'ata 1:12,

"Ani sagalee dhaga'een isa anatti dubbatu ilaaluudhaaf garagale; yommuun garagales baattuu ibsaa warqee irraa hojjetame torba nan arge."

Yohaannis isa sagalee isaa dhaga'e ilaaluuf garagale hin jedhu, sagalicha ilaaluuf garagale jedha malee. Oo, sun akkam natti tola. Inni sagalicha ilaaluuf garagale. Sagalee fi namni sagalicha dubbetu tokkuma garaa gara miti. Yesuus SAGALICHA. Yohaannis 1:1-3,

"Sagalichi jalqaba waan hundumaa dura ture; sagalichi Waaqayyo bira ture; sagalichi ofii isaa Waaqayyo ture.

Inni kun jalqabumaa jalqabee Waaqayyo bira ture.

Wanti hundinuus isumaan ta'e; waan ta'e keessaas isa malee kan ta'e tokko illee hin jiru"

Dhuguma Sagalicha yoo dhageessan Yesuusiin arguuf jirtu.

Yohaannis yommuu garagalee ilaaletti baattuu ibsaa warqee irraa tolfaame torba arge. Kan inni arge qabatamaatti baattuwan ibsaa ture. Akka lakkofsa 20 tti immoo isaan waldoota torban bakka bu'u: "Baattuwan ibsaa torban ati argite waldoota torban sanatti in hiikama." Shaamaan ykn dungoon waldoota bakka bu'uu hin danda'an. Shaamaa ykn dungoon ni boba'a garuu yeroo muraasa booda gubatee dhuma. Inni ni du'a. Inni deebi'ee hin jiraatu. Baattuun ibsaa garuu amala boba'aa turuu kan dungoon hin qabne qaba.

Fakkii ibsaa akka gaariitti argachuu yoo barbaaddan Zakkaariyas 4:1-6tti dubbisaa,

"Kana booddee ergamichi inni anaa wajjin dubbachaa ture sun deebi'ee dhufee, akka nama hiribaa nama dammaqsuutti na dammaqsee,

"Maal argita?" jedhee ana in gaafate. Ani immoo deebisee, "Hundumti isaa baattuu ibsaa warqee irraa hojjetame tokko, cuggeen tokkos isa irra dhaabamee, cuggicha irra immoo ibsaan torba tokkon tokkon isaa, arraba torba kan qabu dhaabamee nan arga;

mukti ejersaa lamas inni tokko cuggicha bukkee gara mirgaatiin, inni lammafaan immoo gara bitaatiin dhaabatee nan arge" nan jedhe.

Ergasii immoo ergamicha isa anatti dubbachaa ture sana, "Isaan kun maal yaa gooftaa?" jedhee nan gaafadhe.

Innis, "Isaan kun maal akka ta'an hin beektuu ree?" jedhee ana in gaafate; ani immoo, "Hin beeku yaa gooftaa ko" jedhee nan deebiseef.

Yommus ergamichi, ergaa isa Waaqayyo bira dhufee Zarubaabelitti akka ani dubbahuuf anatti in hime; ergichis, "Hafuura kootiin malee humnaan miti, aangoodhaanis miti" kan jedhu ture; kana Waaqayyo gooftaa maccaatu dubbate.

Kunoo qodaan ibsaa warqee qulqulluu irraa tolfaame kan biraan as jira. Innis akka gaariitti ifa kennuu akka danda'utti boba'aa jira, sababiin isas muka Ejersaa mirgaa fi bita isaa jiru irraa dhaadhaa ejersaa akka gaariitti argachaa jira waan ta'eef. Mukkeen Ejersaa lamaan Kakku Moofaa fi Kakku Haaraa kan bakka bu'an yoo ta'u, dhaadhaan ejersaa immoo Hafuura Qulqulluu kan agarsiisudha, dhugumattuu Isa malee eenyutu ifa Waaqayyoo namootaaf kennuu danda'a! Ergamaan Zakaariyasitti dubbataa ture sun hamma "Hiikaan wanta ati argitee kanadha: waldaan Hafuura qulqulluudhaan malee humna isheetiinis ta'e aangoo isheetiin homaa raawwachuu hin dandeessu" ittiin jedheen tokko.

Amma mee ibsaa kana haa qorannu. Innis cuggee ykn saanii ykn taankerii guddaa akka qabu ni hubattu, innis tuubbowan torban isa keessaa ba'aniif wiirtuu dha. Cuggee kana dhadhaa ejersaa kirriwwan torba kanneen tuubbowan torban keessa loofaman keessaan yaa'utu itti guutama. Dhuma

tuubboo torban sanaa irratti gubatee ifa kan kenu dhadhaa ejersaa isuma sanadha. Ibsaan kun gonkumaa hin dhaamu. Luboonti ittuma fufanii cuggichatti dhadhaa ejersaa naqu turan.

Ibsichi akkaataa adda ta'een qabsiifama. Tokkoffaa, lubni iddo aarsaa qulqulluu irraa arraba ibiddaa isa jalqaba Waaqayyo achitti qabsiise irraa fudhata. Innis, hunda dura, ibsaa isa mataa cuggichaa gubbaa jirutti qabsiisa ture. Sana booda ibsaa isa lammaffaa ibidda ibsaa isa jalqabatiin qabsiisa ture. Ibsaa isa sadaffaa ibidda ibsaa isa lammaffatiin qabsiisa ture, akkuma kanatti inni afraffaan isa sadaffaa irraa fudhata ture, hamma ibsaan torban hundi boba'anitti akkasumatti wal irraa fudhachaa itti fufa. Ibiddi qulqulluun iddo aarsaa irraa fuudhamee ibsaa irraa gara ibsaatti daddabarafamu kun fakkeenyia ajaa'ibsiisa Hafuura Qulqulluu isa Baroota Waldaa torban keessa jiruu ti. Dhangala'iinsi jalbaa inni guyyaa Pheenxeqoosxeetti dhangala'e (dhangala'iinsi inni kallattiidhaan Yesuus irraa Teessoo Araarsaa irratti dhangala'e) Waldaa Isaa baroota torbanii hundumaa keessa yaa'aa jira, kanaanis Yesuus Kiristoos kaleessa isa ture, har'as bara baraanis isuma sana akka ta'e, akkasumas Inni Waaqayyo isa maalummaan Isaa fi karaan Isaa gonkumaa hin jijiiramne akka ta'e agarsiisa.

Yohaannis 15:5 irratti Yesuus, "Ani muka wayinichaa ti, isin immoo damoota isaa ti" jedhe. Inni Muka Wayinii isa haadhoo, isa hiddi isaa inni jalqabaa sanyii isa jalqabaa isa jirenya of keessaa qabu irraa biqiluu ti. Egaa mukti wayinii ija hin godhatu; kan ija godhatu damoota isaa ti. Amma mee kana ilaala: Muka sitrasii (citrus tree) kan akka muka burtukaanaa fudhantanii, jirma qomxaaxxee, jirma loomii, jirma taanjeloo ykn gosoota gosa sanaa kan biroo keessa tokkoon yoo giraftii (graft) gootan, jirmoonni itti maxxanfaman sun hundi ni guddatu. Garuu mukti 'grafted' ta'e sun firii burtukaanaa hin godhatu. Lakki obboo. Jirmi loomii firii loomii godhata, jirmi qomxaaxxes firii qomxaaxxee godhata, warri kaanis akkasuma. Ta'us jirmoonni sun lubbuu ykn soorata mukicha keessa jiruun marganii dagaagu. Garuu mukti sun damee ofii isaa kan biraatasa yoo biqilche damichi burtukaanuma ta'a, firiidhuma burtukaanaa godhatas. Maalif? Sababni Isaas jirenyi damee irratti biqile keessa jiruu fi jirenyi muka isa haadhoo keessa jiruu tokkuma waan ta'eef, jirenyi muka damee maxxanfamee fi isa itti maxxanfamee (jirma haadhoo) keessa jiruu garuu garaa gara. Dameewwan itti maxxanfaman sun lubbuu ykn jirenya kan argatan jirenya gosa biroo kan muka biroo irraa maddedha, kan hidda gosa biroo irraa madde, kan sanyiwwan gosa biroo irraa madde dha. Oo, Isaan firii gaggaarii ni godhatu, garuu firii burtukaanaa godhachuu hin danda'an. Isaan isa oriijinaala waan hin taaneef isa jlaqabaa sana godhachuu hin danda'an.

Egaa sun akkaataa waldaan kristaanaa itti jirtu dha. Mukti wayinichaa gargar foxxoqfamee dameewwanis gidduu isaatti mammaxxfaman. Isaanis damee Baaptisitii, damee Meetodistii, damee Pirisbiteriyaanii fi damee Peentaaqostaalii ta'anii ta'anii itti mammaxxfan. Dameewwan sunis firii ija Baaptisitii, firii ija Meetodistii, firii ija Peentaaqostaalii fi firii ija Pirisbiteriyaanii godhachaa jiru. (Iji isaan godhatan ija damee amantii ti.) Garuu wayinichi yoom illee damee ofii isaa yoo biqilche, dameen sun dhugatti akkuma muka wayinichaa ta'a. Innis akka damee isa guyyaa Pheenxeqoosxeetti biqilee sana ta'a. Inni afaan haaraa ni dubbata, raajii ni dubbata, humnaa fi milikkita garaa garaa kan Yesuus Kiristoos isa du'aa ka'ee of keessaa in qabaata. Maalif? Albuuda isuma kan wayinichaa sooratee waan dagaagaa jiruuf. Argitanii, inni muka wayinichaatti hin maxxanfamne; Inni muka wayinichaattii DHALATE. Dameewwan kaan yeroo isatti maxxanfamanitti wanti isaan gochuu danda'an yoo jiraate, muka wayinichaa irraa waan hin dhalanneef firii ofii isaanii godhachuu qofa ture. Isaan waa'ee jirenya jalqabaa (original life) fi waa'ee firii ija jalqabaa sanaa hin beekan. Isaan isattii waan hin dhalanneef isa beekuu hin danda'an. Isaan utuu isattii dhalataniiru ta'ee silaa jirenyi inni jirma haadhoo jalqabaa (Yesuus) keessa ture isaan keessaan yaa'ee, isaan keessaanis bakkeetti ba'ee mul'ata ture. Yohaannis 14:12,

"Dhuguma, dhuguman isiniin jedha, namni anatti amanu waan ani hojjedhu hundumaas in hojjeta; ani gara abbaa waanan dhaquuf kana irra kan caalu iyyuu in hojjeta."

Dameeleen manneen amantii warri namaan qajeelfamana Waaqayyottii dhalachuu hin danda'an; sababni Isaas kan jirenya kenu Hafuuricha malee NAMA MITI.

Ibsaan torban sun qabeenya uumamaa cuggee guddicha sana keessa jiruu irraa jirenyaa fi ifa yummuu harkifatan yaaduun akkam nama gammachiisa, sababiin Isaas Isaan hidda kirrii Isaanii Isa keessatti gadi fageessanii awwaallataniiru. Tokkoon tokkoon ergamaa bara waldaa asitti agarsiifameera. Jirenyi Isaas Hafuura Qulqullutiin boba'aa jira. Kirriin (jirenyi) Isaas Kiristoos keessatti gadi cuuphamee jira. Karaa kirrichaas jirenya Kiristoos ofitti xuuxaa jira, Isa ofitti xuuxeenis waldaadhaaf ifa ibsaa jira. Inni ifa gosa akkamii ibsaa jira ree? Ifa isuma ibsaa jalqabatti qabsiifamee, Isa keessaan ifaa ture sana ibsaa jira. Baroota hundumaa keessa darbee hanga ergamaa yeroo ammaatti, hanga ergamaa bara dhumaan kanaatti jirenyi fi ifni innumti sun jirenya Isa Kiristoosii wajjin Waaqayyoo keessa dhokteen ittuma fufee bakkeetti baafamee mul'ifama.

Waa'ee ergamtootaa dubbachuu qofa osoo hin taane, amantoonni dhugaa hundinuu asitti haala dinqisiisa ta'een fakkeeffamaniiru. Hundi Isaanii madda tokkicha irraa xuuxaa jiru. Hundi Isaanii cuggee tokkicha keessatti cuuphamaniiru. Isaan ofii Isaaniitii du'aniiru, jirenyi Isaanii Kiristoosii wajjin Waaqayyoo keessa dhokateera. Isaan Hafuura Qulqulluudhaan mallatteeffamaniiru.

Efesoon 4:30,

"Hafuura Waaqayyoo isa qulqulluu, isa guyyaa fayyinaatiif ittiin mallateeffamtan hin gaddisiisinaa!"

Homtinuu harka Isaa keessaa butee isaan fudhachuu hin danda'u. Jireenyi isaanii jeeqamuun hin danda'u. Jireenyi mul'achuu danda'u boba'aa, ifaan jira, ifaan fi mul'ina Hafuura Qulqulluus kennaa jira. Inni keessa isaanii, Jireenyi isaanii inni ijaan hin mul'anne Waaqayyo keessa dhokatee Sagalee Gooftaa soorama. Seexanni isaan tuquu hin danda'u. Duuti illee isaan tuquu hin danda'u, sababiin isaas arfiin du'aa doomeera; balballi du'aa injifatameera. Galanni Waaqayyoof haa ta'u, mo'icha kanas karaa Gooftaa Yesuus Kiristoosii fi Isa keessa ta'uudhaan argatan. Ameen, ammas ameen.

Kana Booda Luba Miti

Mul'ata 1:13,

"Baattuuwwan ibsaa sana gidduu immoo ilma namaa kan fakkaatu tokko uffata gad dheeraa miilla bira ga'u uffatee, wanta akka hidhata warqeetiinis qoma isaa hidhatee ture."

Kunoo Inni, Ilma Namaa kan fakkaatu Tokko achi dhaabatee jira. Akkuma faayaan qubeelaa walirra tuulamuun miidhagfamu, Innis waloota kiristaanaa gidduutti akkasuma ulfina in argata. Guyyichi Guyyaa Gooftaati; sababni isaas Yohaannis akka lubaatti osoo hin taane akka Abbaa Firdii fidii kennuuf dhaabatee jiruutti Isa arge. Egaa si'achi Hidhata warqee sana akka isa lubni yeroo Waaqayyoon tajaajiluuf mudhiitti hidhatee Kutaa Qulqulluu Qulqullootaatti ol seenuutti hin hidhatu, qoma Isaatti hidhata malee , sababiin isaas Inni amma luba utuu hin ta'in ABBAA FIRDIITI waan ta'eef. Amma dubbiin raajii Yohaannis 5:22 irratti dubbatame in raawwatame,

"Abbaan ofii isaatii homaattuu hin faradu, firdii hundumaa harka ilma isaatti kenneera malee."

Yeroon tajaajila lubummaa Isaa xumurameera. Yeroon lubummaa Isaa xumurameera. Guyyooni raajii dubbachuu xumuramaniiru. Inni akka ABBAA FIRDIITI qoma hidhatee dhaabata.

Ulfina Dachaa Torban Namummaa Isaa

Mul'ata 1:14-16,

"Rifeensi mataa isaa akka rifeensa hiddamaa yookiis akka cabbii in calaqqisa; iji isaas akka barbadaa ibiddaa ti.

Miilli isaa akka sibiila diimaa isa boolla ibiddaa keessatti baqfamee ifuu ti, sagaleen isaas akka sagalee huursaa bishaan baay'ee ti.

Harka isaa mirgaa keessaa urjoota torba qaba; afaan isaa keessaa billaa qara-qabeessa gara lamaan qarametu ba'a; fuulli isaas akka biiftuu saafaa in ifa."

Yesuus Yohaannis isa sababii Sagalichaatiif biyyaa ari'amme turetti mul'achuun isaa attam kan garaa nama raasuu fi kan nama kakaasu ture; amma garuu kunoo, SAGALEE jiraataan sun fuula isaa dura dhaabatee jira. Maal mul'anni akkas ifu, amalli ibsituu isa keessaa hundi hiika mataa isaa qaba waan ta'eef. Maal mul'anni ulfina Namummaa (Being) Isaa akkasii!

1. Rifeensa Mataa Isaa Isa Akka Cabbii Calaqqisu.

Yohaannis jalqabatti waa'ee addeenya rifeensa mataa Isaa waan hubate kaasa. Innis adii akka cabbii calaqqisu ture. Kunis sababa Inni dolloomeef miti. Oo, lakki. Rifeensi mataa addaatee calaqqisuun dulluma osoo hin taane muuxannoo, bilchinaafi ogummaa agarsiisa. Inni kan Bara Baraa ti, hin dulloomu. Waaqayyoof yeroon hammami? Yeroon Waaqayyo biratti waan baay'ee xiqqoo dha, ogummaan garuu Isa biratti waan guddaa dha. Inni akkuma isa yeroo Soloomoon ogummaadhaan saba Israa'elitti faraduuf gara Waaqayyootti waamamee ti. Amma Inni dhufaa jira, Abbaan Firdii guutummaa biyya lafaa dhufaa jira. Inni gonfoo ogummaa mataatti in dirata. Rifeensi adii fi calaqqisaan kan agarsiisu isa kana dha. Kana Daani'eel 7:9-14 irratti ilaala;

Itti fufees, "Mul'ata ani arge keessatti teessonni kaa'amanii, inni bara baay'ee dheeraa jiraate tokko teessoo irra taa'e; uffanni isaa adii calaqqisaa dha, rifeensi mataa isaas akka jirbii hiddamaa in addaata; teessoon isaa akka arraba ibiddaa ti, miilli teessoo isaa inni geengoon akka ibidda boba'uu ti;

yaa'aan ibiddaa isa duraa ba'ee in yaa'a; warri kuma kumaatamatti lakkaa'aman isaaaf in hojjetu, warri miliyooni baay'eetti lakkaa'amanis isa dura in dhaabatu; abboonni firdii in taa'an (firdiin in kenname KJV), caaffatoonni duraan caafamanii jiranis in banaman.

"Utuu ani ilaalu sababii dubbii gurguddatee afaan gaanfichatti jiruu irraa dhaga'amu sanaaf, bineensichi in ajjeefame; dhagni isaa baballeeffamee gubamuuf ibiddatti in kaa'ame.

Bineensonni warri hafan immoo mootummaan isaanii isaan irraa in fudhatame, ofii isaaniitii garuu yeroodhaaf, kutaa baraaafis jiraachuun isaaniif in kennname.

"Kunoo, ilma namaa kan fakkaatu duumessoota waaqaatiin dhufuu isaa halkan mul'ataan nan arge; yommus inni gara isa bara baay'ee dheeraa jiraate sanaa dhagee isa duratti in dhi'effame.

Warri saba garaa garaa, warri gosa garaa garaa, warri afaan garaa garaa dubbatan hundinuu akka isa waaqessaniif, gooftummaan, ulfinni, mootummaan isaaf in kennname; gooftummaan isaa kan hin darbinee dha, inni gooftummaa bara baraa ti; mootummaan isaas isa balleeffamu miti" jedhe."

Kunoo achis jira. Daani'eel rifeensa mataa adii sana wajjin Isa arge. Inni Abbaa Firdii caaffatoota banee isaan keessaas firdii kennaa jiru ture. Daani'eel duumessoota waaqaatiin utuu dhufuu Isaa arge. Yohaannis sirriitti kanuma arge. Isaan lamaanuu akkaataadhuma sirriitti wal fakkaatuun Isa argan. Isaan lachuu Abbaa Firdii hidhata firdii ittiin kennu isa qulqulluu, xuriis kan hin qabne qoma Isaatti hidhatee, ogummaadhaan guutamee, qajeelummaadhaan biyya lafaatti faraduuf ga'umsa guutuu kan qabu utuu dhaabatee jiruu argan. Haleeluyyaa.

Warri biyya lafaa iyyuu mallattoo kana ni hubattu, sababiin isaas bara duriitti abbaan firdii firdii kennuuf aangoo guutuu akka qabu mul'isuuf wiigii adii fi qoloo dheeraa (qoloo mataa hanga miilaatti uffatamu) uffatee mana murtiitti dhi'aataa waan tureef.

2. Iji Isaa Isa Akka Barbadaa Ibiddaa.

Mee itti yaadaa. Iji sun ija yeroo ta'e tokko imimmaan gaddaa fi gadda laphee nama cabsuun dimimmisee turedha. Ija awwaala Alaazaar irratti isaaf oo'ee boo'e sanadha. Ijji sun gara hammeenya warra fannoo irratti Isa fannisanii utuu hin ilaalin garaa gaddaatiin "Yaa Abbaa isaaniif dhiisi" jedhee ittiin boo'edha. Amma iji sun barbadaa ibiddaa, ija Abbaa Firdii isa warra Isa gananitti faraduu ti.

Miira dhala namaatti dhaga'amu hunda keessaa yeroo akka Ilma Namaatti mul'atetti miirri hunda caalaa Isatti dhaga'ame isa kana, yeroo baay'ee ni boo'a ture. Ta'us boo'ichaa fi gadda sana duuba Waaqayyotu ture.

Ijuma sanatu mul'ata arge. Isumatu gadi yaada garaa namootaa keessa gadi seenee yaadaa fi hojii isaanii hundumaa akka macaafaatti ilaalee dubbise. Ija nama du'u keessaa inni akka barbadaa ibiddaa boba'u sun Waaqayyo ture, Inni eenyu akka ta'e baruu warra dadhabaniif kan boo'e Isa, "... Ani Isa akkan ta'e beektanii yoo amanuudhaa baattan, cubbuu keessaniin in duutu." Yohaannis 8:24.

"Egaa ani hojii abbaa koo hin hojjedhu yoon ta'e, anatti hin amaninaa. Ani hojii abbaa koo nan hojjedha yoon ta'e garuu, anatti yoo amanuu dhaabaattan iyyuu; hojii kanatti amanaa!..."

Yohaannis 10: 37,38. Ermiyas dur akkasuma ni boo'a ture, namoonni Dubbii Waaqayyoo fudhachuu didanii mul'atas moggaatti waan dhiisaniif Innis raajii boo'u ture.

Iji Abbaa Firdii akka barbaadaa abiddaa boba'uu sun amma iyyuu jirenya foon qabeessa hundumaa waraabaa ykn galmeessaa jira. Guutummaa biyya lafaa keessa asii fi achi naanna'aa jira, wanti Inni hin beekne tokko illee hin jiru. Fedhiin garaa namaa maal akka ta'e, tokkoon tokkoon namaas maal hojjechuuf akka akeeku ni beeka. Wanti dhokataan sichi bakkeetti baafamee mul'ifamu hin jiru, wanti hundinuu Isa duratti qu'l'aa waan ta'eef wanti Isatti hin mul'anne hin jiru. Yaadaa mee, Inni ammuma kana iyyuu waan isin yaadaa jirtan ni beeka.

Eeyyee, Inni fidii kennuudhaaf ija akka barbadaa ibiddaatti boba'uun, akka Abbaa Firdiitti achi dhaabbata. Barri araaraa dhumuuf jedha. Oo, namoonni sun utuu yeroon jirtuu qalbii diddiirratani, qajeelummaadhaan fuula Isaa utuu barbaaddatanii isaaniif wayya. Biyyi lafaa ibiddaan utuu hin balleefamin dura utuu qoma Isaa boraatii godhatanii isaaniif wayya.

3. Miilli Isaa Isa Akka Sibiila Diimaa.

"Miilli isaa akka sibiila diimaa isa boolla ibiddaa keessatti baafamee ifuu ti." Sibiilli diimaa jabina ajaa'ibsiisaa qabaachuudhaan beekama. Wanti jabina isaatiin qixxeessuu dandeessan hin jiru. Sibiilli diimaan miilla Isaa ibsu kun garuu qormaata akka ibidda saafaa laboobu isa namni biraan tokko illee keessa hin darbineen qoramee, keessa darbuu Isaatiif caalaatti kan nama dinqisiisu dha. Sun immoo dhibbaa dhibbatti sirrii dha. Sababni isaas, sibiilli diimaa Firdii Hoodaa (Divine Judgement) agarsiisa: firdii tokkicha isa Waaqayyo faradee akka raawwatus godhe. Yohaannis 3:14-19,

"Museen lafa onaa keessatti bofa sibiila diimaa muka irratti akka ol fuudhe, ilmi namaas immoo akkasuma muka irratti ol fuudhamuun in ta'a,

Kunis ilma namaatti kan amanu hundinuu jirenya bara baraa haa qabaatuuf ta'a.

"Waaqayyo, akkasitti tokkicha ilma isaa hamma kenuufitti biyya lafaa jaallate; kun immoo isatti kan amanu hundinuu jirenya bara baraa haa qabaatuuf malee, haa baduuf miti!

Waaqayyo biyya lafaatti farachiisuuf miti, biyyi lafaa isaan haa fayyuuf ilma isaa biyya lafaatti erge malee.

Ilma isaa kanatti kan amanu itti hin faradamu, isatti kan hin amanne garuu, maqaa tokkicha ilma Waaqayyootti waan hin amaniniif, ammuma iyyuu itti faradameera.

Ifichi gara biyya lafaa dhufeera, namoonni garuu hojiin isaanii hamaa waan ta'eef, ifa irra dukkana jaallatan; firdichis akkuma kanatti in raawwatama."

Iakkoofsi 21:8, 9,

Waaqayyo immoo Museedhaan "Bofa sibiila boorrajji tolchii utubaatti rarraasi! Namni bofni idde gara isaa yoo ilaale in fayya" jedhe.

Museen kana irratti sibiila boorrajji irraa bofa tolchee utubaatti in rarraase; namni bofni idde hundinuu, gara bofa sibiila boorrajji irraa tolfame sanaa yeroo ilaaleetti in fayye."

Sabni Israa'el cubbuu hojjetan. Cubbuutti firdamuu qaba ture. Kanaaf Waaqayyo Museen bofa sibiila diimaa ifu irraa hojjetee utubaatti akka rarraasuuf isa abboome, namni gara isaa ilaales adabbii cubbuu hojjetee jalaa ni oola ture.

Bofti sibiila boorrajji ibidda keessatti baqfame irraa hojjetamee utubaatti rarraafamee ifu, cubbuu Iddoo Dhaabaa Eeden keessatti hojjetame, isa bofti Hewan gowwoomsee cubbuu hojjechiisetti fakkeeffama. Sibiilli diimaa waa'ee firdii dubbata, akkuma isa yeroo aarsaan iddo aarsaatti dhi'aatu firdii cubbuu hojjetamee wajjin wal simuun isaa, ifa akka sibiila diimaa baqfameetti ifuun mirkaneeffamuu ti. Waaqayyo bara Eliyaasitti yommuu cubbuu isaaniitiif Israa'elotatti farade rooba isaan dhowwate, ibiddi bantiwwan waaqaas akka sibiila diimaa isa ibidda keessatti baqfameetti boba'e. Amma fakkeenya kana keessatti bofti utubaa irratti rarraafame, cubbuun durumaanu kan itti faradame ta'uu isaa agarsiisa, sababiin isaas sibiila boorrajji irraa hojjetamuun isaa, firdiin Waaqayyoo duraanuu cubbuu irratti akka kufe agarsiisa. Yeros namni bofa utubaa irratti rarraafame sana faayidaa isaatti amanee gara isaa yoo ilaale ni fayya ture, sababiin isaas sun hojii ykn fayyina Gooftaa waan tureef.

Bofni utubaa irratti rarraafame sun fakkeenya wanta Yesuus galmaan ga'uuf gara biyya lafaa dhufee ti. Firdii Waaqayyoo cubbuudhaaf faradu Ofii fudhachuuf nama foonii ta'e. Hundeen iddo aarsaa guutummaatti sibiila diimaa makaa hin qabne irraa ijaarame, kunis fakkeenya isa Hoolichi uumamuu biyya lafaatiin dura qalamee ti. Cubbamoonni utuu hin uumamin dura firdiin cubbuu Isatti faradame. Fayyinni guutummaatti kan Gooftaa waan ta'eef, iddo cuunfaa wayinii dheekkamsa sodaachisaa, isa kan Waaqayyoo kophaa Isaa dhidhiite. Uffaanni Isaa dhiiga Isaatiin laaqamee bifaa diimaa akka dhiigaa uffate. Firdiin qajeelinaa fi dheekkamsa Waaqayyoo qooda Isaa ture. Inni warra qajeelotaafis warra qajeelota hin ta'iniifis in dhiphifame.

"Yaa hoolaa Waaqayyoo, ati dhiiga keetiin waan nu bitteef, siif in mala."

"Inni garuu balleessaa keenyaaf in waraaname, sababii yakka keenyaafis in reebamee in caccabsame; nuyi nagaa akka argannuuf inni in adabame, madaa'uu isaatiinis fayyinni nuuf in argame." Gooftaan yakka keenya hundumaa Isa baachise. Inni dhiphina takkaa namni dhiphatee hin beekne dhiphate. Fannootti dhi'aachuun dura iyyuu garmalee dhiphachuu irraan kan ka'e, dafqi akka copha dhiigaa hidda dhiigaa Isaa keessaa calalee lafatti rooba ture.

Luqaas 22:44,

"Muddama isaa keessattis ittuma cimsee kadhate; dafqi isaas akka coccopha dhiigaa lafatti gad rooba ture."

Gaaf tokko garuu miilli sibiila diimaa sun lafa irra ni ejjeta. Inni Abbaa Firdii lafa hundumaa ni ta'a, haqa guutuudhaan dhala namaa irrattis ni farada. Firdii sana jalaa miliqun hin jiru. Haqni sun hin dabu. Firdii nama mufachiisu hin ta'u. Namni jal'aan ja'aadhuma ta'e itti fufa; namni xuraa'an xuraa'aadhuma ta'e itti fufa. Inni Isa hin jijiiramuun waan ta'eef yeroo sanattis hin jijiiramu, Inni takkaa hin jijiiramuun, sichis hin jijiiramu. Miilli sibiila diimaa sun diina ni caccabsa. Mormituu kiristoos, bineensichaa fi bifaa fakkeenya isaa, waan fuula Isaa duratti ciigaasisaa ta'e hundumaas dhidhiitee ni balleessa. Sirnoota waldaa warra ifa sibiilichaa ittiin balleessuuf qofa Maqaa Isaa fudhatan, mormituu Kiristoosii wajjin in

caccabsa. Jal'oonti hundi, warri Waaqayyoon hin amanne, warri jiraachuu Waaqayyo hin amanne, warri ammayyummamaa leellisan, warri liberaalotaa hundi achitti argamuuf jiru. Duuti, si'olii fi balballi du'aa achitti argamuuf jiru. Eeyyee kun ni ta'a. Guyyaa Inni dhufutti macaafonni ni banamu. Yeroo sanatti waldaa isheen bu'ooftuunii fi misirroonni gowwaan shanan achitti ni dhi'aatu. Inni hoolota re'oota irraa adda ni baasa. Inni gaafa dhufu mootummaa ni dhaaba, mootummaan kan Isaa waan ta'eef, warri kumaatamni kuma kumaatamaa, Misirroon Isaa, warri Isa tajaajiluuf dhufan Isaa wajjin ni ta'u. Ulfinni Isaaf haa ta'u! Oo, har'a guyyaan fayyinnaa. Utuu yeroon isinitti hin darbiin qalbii diddiirradhaa. Warra du'an keessaa dammaqaatii, Waaqayyo Hafuura Isaatiin akka isin guutuuf Isa barbaaddadhaa, kana ta'u baannaan jirenya bara baraa hin argattan. Amma utuu yeroo qabdanii Isa barbaaddadhaa.

4. Sagaleen Isaa Akka Sagalee Huursaa Bishaan Baay'ee ti.

Amma bishaan maal bakka bu'a? Mul'ata 17:15 irraa ilaala.

"Bishaanoni ... argite immoo, nama baay'ee dha, tuuta baay'ee dha, saba baay'ee dha, afaan baay'ee dhas."

Sagaleen Isaas akka sagalee tuuta namoota dubbatanii ture. Inni maali? Firdiidha. Isaan kun Sagalee dhuga-baatoota baay'ee, warra baroota hundumaatti Hafuura Qulqulluudhaan waa'ee Kiristoosiin dhugaa ba'anii, Wangeela Isaa lallabaa turaniiti. Innis sagalee firdii isa nama cubbamaa akeekkachiisa hin fudhanne hundumaa irratti dhageessifamuu ti. Sagaleen ergamoota torbanii sagalee guddaa fi sirriitti dhaga'amutti dhaga'amuu jira. Lallabdoonni amanamoo humna fayyisuu Yesuus lallaban, warra Maqaa Yesusiin cuuphaa bishaanii lallaban, warra humna Hafuura Qulqulluun guutamuu lallaban, warra jirenya isaanii bira dhaabbachuu caalaa Dubbicha bira dhaabbatan hundi isaanii warra baroota hundumaa keessatti geggeessaa Hafuura Qulqullutiin Yesus Kiristoosiif sagalee ta'ani dha. Yohaannis 17:20,

"Isaan kana duwwaadhaaf miti, warra dubbii isaanii dhaga'anii anatti amananiifis immoo nan kadhadha malee."

Naasuun namni bishanni huursu nyaachuuf jedhu, isa namichi waan qabatee oolu hin qabne na'u yaaddanii beektuu? Badiisa isaa isa hafa hin qabne raawwachuuf yeroo as dhi'aatu huursa isaa yaadaa mee. Akkuma kana guyyaan firdii yeroon huursaan sagalee tuuta sonaan baay'ee, utuu yeroon isinitti hin darbin falachuu diduu keessaniif isinitti faradu, isinitti huursuuf jira. Har'uma kana gurra keessan itti qabaa. Sababni isaas ammuma kana iyyuu yaadni keessan waaqarratti galmaa'aa jira. Achitti yaadni keessan sagalee keessan caalaa guddisee in dubbata. Akkuma Fariisichi afaan isaatiin baay'ee himatee, garuu Gooftaa dhaggeeffachuu didee, garaan isaa manca'aa fi hamaa ta'ee hin ta'inaa, tarii kun waamicha keessan isa dhumaa ta'u danda'a waan ta'eef, jirenya bara baraa akka argattaniif Dubbii Waaqayyoo dhaga'aa. Huursaan sagalee firdii fi badiisa yummuu isin jala ga'u, yeroo hin argattan; isinitti barfata.

Garuu sagaleen bishaanii sagalee mi'aawaa fi boqonnaa namaaf kennu kennuu akka danda'u hubattanii beektuu? Qurxummii qabuun natti tola, iddo bishaanni suurta hasaasu yeroon argadhu natti tola. Dugdaan ciisee yeroo inni nagaa, gammachuu fi quufa garaa kootti dubbatu nan dhaggeeffadha. Akkuma Dubbiin Waaqayyoo inni bishaan ittiin qulleefaman ta'e labsetti, iddo boqonnaa Sagaleen Gooftaa nagaa dubbatu cimee dhaabbachuu kootti baay'een gammada. Sagalee jaalalaa, kunuunsa, qajeelfamaa fi eegumsa Isaa dhaga'uu keenyaaf akkam galateeffachuu qabna. Gaaf tokko immoo sagalee mi'aawaan sun firdiidhaan osoo hin taane, simannaadhaan nu warra cubbuun keenya dhiiga Isaatiin dhiifameef, waara jirenyi keenya Hafuurichaan guutamee fi warra deemsi keenya Dubbicha keessa ta'etti utuu dubbatuu ni dhageenya. Simanna sagalee tuuta namoota baay'ee dhaga'uu fi tuuta namoota baay'ee warra jirenya bara baraatti amanani sanaan marfamuu caalaa maaltu gatii guddaa qaba? Oo, wanti akka isaa gatii guddaa qabu hin jiru. Sagalee Isaa dhageessanii garaa jabaattu utuu hin ta'in, akka Mootii keessaniitti akka simattan nan kadhadha.

Oo, utuu isa hubattanii ta'ee! Bishaan biyya lafaa lolaadhaan balleessetu Nohiin immoo oolche; Nohi akka irra jiraatuuf guutuu lafichaa kan oolches bishaanuma sana ture. Sagalee Isaan, sagaleen gabroota Isaa, yummuu gara qalbii diddiirrannaa fi jirenyaatti waamu dhaggeeffadhaa.

5. Urjoota Torban Harka Isaa Mirgaa Keessa Jiran.

"Harka isaa mirgaa keessaa urjoota torba qaba." Amma urjiileen torban dhuguma maal akka ta'an lakkofsa digdammaffaa irraa durumaanuu ni beekna. "Hiiki dhoksa urjoota torbanii ergamoota (messengers) waldoota torbanii ti." Amma asitti nuyi sababa kamiinuu dogoggora hojjechuu hin dandeenyu, Isatu nuuf hiika waan ta'eef. Urjiileen torban kun ergamoota bara waldaa torban walduuraa duubaan jiranii ti. Isaan maqaadhaan hin waamaman. Isaan akka torbaatti qofa kan kaa'aman yoo ta'u, tokkoon tokkoon bara isaaniif nama tokko tokkotu ramadame. Bara Efeson irraa kaasee hanga Bara Laa'odiiqeyaa kanaatti tokkoon tokkoon ergamaa ergaa dhugaa sabaaf fide, bara waldaa adda ba'e sanatti Sagalee Waaqayyoo tiksuu gonkumaa hin dhiifne. Tokkoon tokkoon isaanii isatti maxxanani jiraatan. Ifa isa jalqabaatiif amanamummaadhaan jabaatanii jiraatan. Tokkoon tokkoon baraa, Waaqayyoo

irraa yeroo fagaatutti ergamaan Isaa amanamaan baricha gara Sagalee Isaatti deebise. Humna Gooftaa waan qabaniif gonkumaa dha'aan galaanaa isaan hin dhaabu ture. Isaan eegumsa Isaa jala turan, kanaafis wanti tokko illee harka Isaa keessaa isaan buusuu, jaalala Waaqayyoo irraas adda isaan baasuu hin dandeenye; dhukkubni, daaruun, beelli, billaan, jireenyi yookiin duuti jaalala Waaqayyoo irraa adda isaan baasuu hin dandeenye. Isaan dhugumatti Isaaf of kennanii, humna Isaa isa hundumaa danda'uunis eegamanii jiraatan. Ari'atamni isaan irra ga'u isaan hin yaaddessu ture. Dhukkubsachuu fi itti qoosamuun Waaqayyoof ulfina akka kennan isaan godhe, Waaqayyoof rakkachuu akka isaaniif malutti of lakkaa'an. Fayyina Isaatiif galata galchuunis ifa jirenyi Isaatiin gubatanii jaalala, obsa, garraamummaa, of qabuu, garaa laafummaa, amanamummaa Isaas calaqisiisan. Waaqayyos milikkita fi dinqii garaa garaatiin isaan utube. Warra finxaaleyii, qulqulloota lafa gangalatanis jedhamanii yakkaan himataman. Dhaabbileen amantii isaan cunqursaniiru isaanitti marsaniis itti ga'isaniiru, isaan garuu Sagalichaaf amanamaa ta'uutu ittuma fufan.

Amma lafumaa ka'anii qanoonaa (creed) tokkoof amanamaa ta'uun hin ulfaatu. Sana hundumaa duuba seexanni waan jiruuf, sana gochuun salphaadha. Sagalee Waaqayyoof amanamaa ta'anii gara ija firii jalqabaa isa Sagalichi guyyaa Pheenxeqoosxee booda godhateetti deeb'uun garuu akka sana hin ta'u.

Dhi'eenyuma kana namichi tokko waldaan Kaatolikii Roomaa waggoota hundumaa keessatti waan itti amantetti amanamaa ta'uutu isheetiif waldaa dhugaa ta'uutu qabdi jedhee natti himee, isheen guddachuu itti fufte malee hin jijiiramne naan jedhe. Isheen tasumaa waldaa dhugaa miti. Waldaan mootummaa of duubaa qabdu, isheen qanoonaa ofii ishee isa tasumaa Dubbii Waaqayyoo hin taane qabduu fi isheen tajaajila bakkeetti ba'ee mul'atu isa seexana hollachiisu hin qabne dandeettii itti fuftee jiraachuun qabaachuun ishee beekamaa dha. Ulaagaan sana miti. Waa'ee garee xinnoo warra miseensonni ishee akka xaawulaatti babbaqaqfamanii, leencota nyaachifamanii, ari'atamaniis asii fi achi oofamanii, sana hundumaa keessatti garuu Sagalichaaf amanamoo ta'anii hafanii sana yummuu yaaddaan— egaa sun Waaqayyo ta'uutu irra jira. Akkamitti lola amantii isaan irra ga'e irraa hafanii ammayyuu ittuma fufanii jiraata! SUN dinqii dha.

Jajjabinni kun immoo ergamtoota bara waldaa torbanii qofaaf miti. Amanaan dhugaa hunduu harka keessa Waaqayyoo waan jiruuf jaalala fi humna Isaa Isa irraa harkifachuu danda'a, akkasumas faayidaa guutuu Waaqayyo nama Isatti amanuuif kenu hundumaa argachuu danda'a. Wanti Waaqayyo ergamaadhaaf kenu, akkataan Inni ergamaa itti eebbisus fi itti fayyadamus, fakkeenya kunuunsa amantoota akka gaarummaa Isaatti jiraatan, warra bu'aa dhagna Isaa ta'an HUNDUMAATI. Ameen.

6. Billaa Qara-qabeessa Gara Lamaan qaramet.

"Afaan isaa keessaa billaa qara-qabeessa gara lamaan qarametu ba'a."

Ibroota 4:12 irratti,

"Dubbii Waaqayyoo jiraataa dha, humna hojjetus of keessaa qaba, billaa gar lamaan qaramet caalaa qara qaba; inni lubbuu fi hafuura, buusaa fi dhuka gargar in baasa, yaadaa fi akeeka garaa namaas qoree faraduudhaaf in danda'a,"

Afaan isaa keessaa billaa qara-qabeessa gara lamaan qarametu ba'a, innis DUBBII WAAQAYYOOTI.

Mul'ata 19:11-16,

"Kana booddee ilaalee, bantiin waqaan banamee, farda adii tokkos nan arge. Inni fardicha irra taa'es maqaan isaa, "Amanamaa, dhugaas" in jedhama; firdiitti, lolattis qajeelummaadhaaf in hojjeta.

Iji isaa akka barbadaa ibiddaa ti, mataa isaa irra waan akka gonfoo baay'eetu jira; maqaan isaa irratti caafamee jiru tokko qaba, garuu isuma malee, namni tokko illee hin beeku.

Uffata dhiiga cuuphame tokko in uffata, maqaan isaaas "Sagalee Waaqayyoo" jedhame.

Loltoonni waqa keessaa immoo uffata quncee talbaa adii fi qullaa'aa uffatanii, fardeen adaadii irra taa'anii, isa duukaa in bu'an.

Afaan isaa keessaa billaa qaramaa, isa inni ittiin saba Waaqayyoo warra hin ta'in rukututu ba'e. Inni ofii isaatii saba sana siiqree sibiilaatiin in tiksa; inni ofii isaatii iddo cuunfaa waynii dheekkamsa sodaachisaa, isa kan Waaqayyo hundumaa danda'uuh dhidhiituuf jira.

Uffata isaa irratti, gudeeda isaa irrattis maqaan, "Mootii moototaa, gooftaa gooftotaas" jedhu caafamee jira."

Yohaannis 1:48,

"Naataanaa'el, "Eessatti na beekta?" jedhee isa gaafate; Yesus immoo deebisee,

"Filiphos utuu si hin waamin muka harbuu jalattan si arge" jedheen."

Akkasuma in ta'a. Inni yeroo dhufutti Sagalichi saba hundumaa fi nama hundumaatti ni farada. Wanti Isa dura dhaabbachuu danda'u tokko illee hin jiru. Waan garaa nama hundumaa keessa ture, akkuma Naataanaa'eelitti mul'isetti ni mul'isa. Akka fedha waaqayyootti eenu akka hojjatee fi eenu akka hin hojenne Dubbiin Waaqayyoo bakkeetti in baasa. Hojii dhoksaa nama hundumaa, maaliif akka hojjetes ni beeksisa. Inni gargar qodee mul'isuuf jira.

Roomaa 2:3 irratti akkas jedha,

"Ati yaa namana! Warra waan akkasii hojjetanitti faradda, ofii keetii immoo isuma sana yommuu gootu, firdii Waaqayyoo jalaa baqattee kan baatu sitti fakkaataa?"

Achiis itti fufee Waaqayyo akkamitti namootatti akka faraduuf jiru dubbata. Innis egaa lakkofsa 5 hanga 17tti caafamee jira. Warra mata jabeeyyi qalbii hin diddiirrannetti ni faradama. Hojiin nama hundaa firdii ni argata. Kaka'umsi yaada garaa namaa firdii ni argata. Waaqayyo nama additi ulfina kenuuf hin qabu; hunduu Sagqlichaan itti faradama, namni isa jalaa miliqus hin jiru. Warri dhaga'anii fudhachuu didan waan dhaga'anii itti in faradama. Warra amanneerra jedhanii callisaanii ta'an, warra itti hin jiraannetti ni faradama. Dhoksaan hundi ifatti ni baafama, mataa manaa gubbaadhaa sagalee guddaan in dhageessifama. Oo, dhuguma yeroo sanatti seenaan jirenya namootaa maal akka ta'e ni barra. Hojiawan dhoksaa baroota hundumaa keessatti hojjetaman keessaa, kan dhokatee hafu tokko illee hin jiraatu.

Garuu bara nuti amma keessa jiraachaa jiru kana keessatti, Inni dhoksaa yaada garaa dhiirotaa fi dubartootaa bakkeetti baasee mul'isaa akka jiru beektuu? Sagalicha yoo ta'e malee eenyutu dhoksaa yaada garaa namaa bakkeetti baasee mul'isuu danda'a ree? Ibroota 4:12,

"Dubbiiin Waaqayyoo jiraataa dha, humna hojjetus of keessaa qaba, billaa gar lamaan qarame caalaa qara qaba; inni lubbuu fi hafuura, buusaa fi dhuka gargar in baasa, yaadaa fi akeeka garaa namaas qoree faraduudhaaf in danda'a,"

Sagalicha. Inni (Sagalichi) humnaan guutuu waan ta'eef, iddo itti ergametti hojii Isaa hojjechaa jira. Hafuura isuma Yesuus (Sagalicha) keessa ture sanatu, bara dhumaan kana keessattis akka milikkita isa dhumaatti, waldaa keessatti argamuudhaan namoota firdii jalaa oolchaa jira; warra Isatti (Sagalichatti) hin amanne ammumaanuu itti faradameera, sababiin isaas isaan deebisanii akka haaraatti Isa fannisaniiru waan ta'eef.

Ibroota 6:6,

"Warri akkasii kun amantii irraa garagallaan, deebi'anii yaada garaa isaanii geddarachuudhaaf haareffamuu hin danda'an; isaan ofuma isaaniitii ilma Waaqayyoo deebisanii fannisaniiru, mul'inattis isa tuffachisaniiru."

Amma Phaawuloos Sagalichi humaa fi sagaleedhaan (voice) akka dhufe dubbate. Sagaleen lallabame dhugumatti of mul'ise. Akka abidda boba'uutti of mul'ise, akka billaatti yaada garaa namaa murmure, akka qarabaa ogeessa baqaqsee hodhuuttis dhukkuboota cicciiree warra garba dhukkubaa ta'an birmaduu baase. Amantoonni jalqabaa sun iddo deeman hundumaatti "Wangeela (Sagalicha) lallabaa deeman, Waaqayyos milikkita isaan duukaa busuudhaan Sagalicha mirkaneesse." Dhukkubsattooni ni fayyan, seexanoonni ni baafaman, isaan afaan haaraadhaanis ni dubbatu turan. Sagalichi hojidhaan mul'ata ture. Sagalichi afaan Kiristaanota amananii keessaa bu'ee hin beeku. Bara dhumaan kana keessattis, misirroon Sagalichaaf amanamtuu taate keessatti yeroo kamiyuu caalaa cimaa fi guddadha. Yaa karra xinnoo nan, yaa warra tuffamtanii, Dubbichatti qabamaa jiraadhaa, afaanii fi garaa keessan Dubbichaan guutaa, gaaf tokko Waaqayyo mootummaa isiniif kenuuf jiraa!

7.Fuula Isaa Isa Akka Biiftuu Ifu.

"Fuulli isaas akka biiftuu saafaa in ifa."

Maatewos 17:1-13,

"Guyyaa ja'a booddee, Yesus Phexrosii fi Yaaqoobin, Yohannis obboleessa Yaaqoobis fudhatee, ol gara gaara dheeraa tokkotti kophattti isaan baase.

Innis bifaa ulfina isaatiin isaanitti mul'ate, fuulli isaas akka biiftuu ibse uffanni isaas akka ifaa addaatee balaqqise.

Kunoo, Museenii fi Eliyaas achitti isaanitti mul'atanii, isaa wajjin dudubbachaa turan.

Phexros gidduutti, "Yaa gooftaa! Asitti argamuun keenya attam gaarii dha; fedha kee yoo ta'e asitti godoo sadii, tokko siif, tokko Museedhaaf, tokkoos Eliyaasiif nan ijaara" jedhee

Yesustti dubbate.

Utuu inni kana dubbachaa jiruu, kunoo, duumessi ifa of keessaa qabu tokko isaaniitti uffise. Sagaleenis duumessicha keessaa dubbatee, "Kun Ilma koo isa an jaalladhu, gammachuun koos isatti in raawwatama; isa dhaga'aa!" jedhe.

Bartoonni immoo sagalee dhaga'anii adda isaanitiin gombifaman, guddaas in sodaatan.

Yesus garuu isaanitti dhihaatee harkaan isaan qabee, "ka'aa hin sodaatinaa isaaniin jedhe.

Isaan yammuu ol ilaalan Yesus duwwaa argan malee, nama biraatokko iyyuu hin argine.

Isaan gaaricha irraa utuu gad buuutti jiranii Yesus, "Ilmi namaat du'ee warra du'an keessaa hamma kaafamutti, mul'ata argitan kana nama tokkotti iyyuu hin himinaa!" jedhee bartoota isaa abboome.

Kana booddee bartoonni, "Egaa maaliif barsiisonni seeraa, 'Eliyaas dura dhufutu ta'a' jedhu?" jedhanii isa gaafatan.

Yesus immoo deebisee, "Eliyaas waan hundumaa iddootti deebisuudhaaf dhufuun isaa beekamaa dha.

Ani garuu Eliyaas kanumaan dura iyyuu akka dhufe isinittan hima; namoonni waanuma jaallatan isa irratti hojjetan malee isa hin hubanne; ilmi namaas immoo akkasuma harka isaanitiin dhiphachuu jira" isaaniin jedhe.

Yommus bartoonni waa'ee Yohannis cuuphaatiif isaanitti dubbachuu isaa in hubatan."

Amma Maatewos 16:28 irratti, Maatewos 17:1-13 dursee, Yesus akkas jedhee ture,

"... namoota as dhaabatanii jiran keessaa, kaan utuu hin du'in, ilmi namaat mootummaa isaatiin dhufuu isaa arguuf jiru" jedhe."

Ergamoonni (apostles) sadanis sana argan—tartiiba dhufaatii Isaa isa lammaaffaa argan. Fiixee gaarichaa irratti bifa ulfina Isaatiin utuu mu'attuu argan. Uffanni Isaa akka cabbii addaatee calaqqise, fuulli Isaas akka biiftuu saafaatti in ibse. Kunoo, Museenii fi Eliyaas bitaa fi mirga Isaa utuu dhaabatanis in argan. Sun dhibbaa dhibbatti akkaata Inni ittiin deebi'ee dhufudha. Eliyaas dhuguma garaa ijoollee (mistrroo) gara abbootaatti, kana jechuunis gara Doktriniinii Sagalichaa isa kan abboota Ergamootaatti deebisuudhaaf dursee dhufuun isaa beekamaa dha.

Miilkiyas 4:5,6,

"Kunoo, guyyaan koo inni guddaanii fi inni sodaachisaan sun utuu hin dhufin dura ani Eliyaas raajicha isiniif nan erga.

Ani dhufee, lafa abaarsaan rukutee akkan hin balleessinetti, inni garaa abbootaa gara ijoollee isaaniitti, garaa ijollees gara abboota isaanitti in deebisa" jedha."

Israa'el ammumaanuu biyya taateetti. Isheen amma waraana, humna galaanaa, sirna poostaa, alaabaa, fi waan biyyi tokko biyya ta'uuf guuttachuu qabdu hunda guuttattee hundoofteetti. Garuu ammallee Caaffanni Qulqulla'oon "... sabni tokko si'a tokkotti in dhalataa? ..." jedhu raawwatamuu qaba. Isaayaas 66:8. Guyyaan sun dhi'aateera. Mukattiin harbuu sun latteetti. Israa'eloonni Masiihicha eegaa jiru. Isaan Isa eegaa jiru waan ta'eef wanti isaan irraa eegamu raawwatamuuf jedha. Israa'el deebitee Hafuurattii ni dhalatti, Ifa ishee fi Jirenya ishee inni ta'e isheetti mul'achuuf waan jiruuf.

Mul'ata 21:23,

"Biiftuun yookiis ji'i mandarattii irratti ibsuun barbaachisaa miti; ulfinni Waaqayyoo ifa ishee ti, hoolichis ibsaa ishee ti!"

Kun Yerusaalem ishee Haaraa dha. Hoolichi mandarattii keessa ni jiraata, Inni waan jiruufis ibsaan hin barbaachisu. Achitti aduun baatee hin iftu, Inni Ofii Isaatiif Aduu fi Ifa aduun laattu waan ta'uuf jiruuf. Saboonti mandarattii galan ifa Isaa keessa ni deddeebi'u. Guyyaan sun nu bira ga'uun isaa isin hin gammachiisuu? Yohaannis guyyaan sun akka dhufu arge. Eeyyee Gooftaa Yesus, dafii koottu!

Miilkiyas 4:1-3,

"Waaqayyo gooftaan maccaa, "Kunoo, guyyaan akka iddo ibiddaa gubu in dhufa; yommus warri koortuunii fi warri hamaa hojjetan hundinuu akka cidii in ta'u; guyyaan dhufu sun isaan in guba; hidda yookiis damee isaanif hin hambisu.

Isin warra maqaa koo sodaattaniif garuu aduun qajeelummaa inni qarri isaa fayyina of keessaa qabu isiniif in ba'a; akka jabbii goorana keessaa ba'ees gad baatanii in burraaqxu;

isin yommus warra hamoota in dhidhiittu; isaanis guyyaa ani waan kana godhutti koomee keessan jalatti daaraa in ta'u; kana ana Waaqayyo gooftaa maccaatu dubbate."

Ammas kunoo ti. Qarri ADUU saafaa baa'aa jira. Oo, yaa qara ifa Ilma Waaqayyoo isa baattuu warqee torban giddutti ibsituu! Kunooti Abbaan Firdii, Inni nuuf jedhee dhiphifamee du'ee achi dhaabataa jira. Inni dheekkamsa Firdii Waaqayyoo ofii fudhate. Inni Ofii Isaatii iddo cuunfaa wayinii dheekkamsa sodaachisaa, isa kan Waaqayyoo dhidhiite. Akkuma duraan dubbanne, sagaleen Isaa warra cubbamaatiif akka sagalee huursaa ykn dha'aa galaanaa isa du'a namitti fiduutti gungumaa, kattaa irraa namatti gadi gulufuu ti. Warra Qulqulluutaaf garuu sagaleen Isaa akka sagalee faarfannaa mi'aawaa isa bishaanni laga xiqqaa sulula keessa yaa'u, yummuu bira ciisanii boqotan dhageessisuu ti; isaan Kiristoositti in quufu. Inni xiyya ifa jaalala Isaa isa ho'a gaarii qabu nutti ibsee akkas nuun jedha, "Hin sodaatinna, Ani Isa Ture, Isa Jiru, Isa Dhufuuf jiru dha; Ani Isa Hundumaa Danda'u dha. Ana malee kan biraa hin jiru. Ani Alfaa fi Omeegaa dha, ANI WAAN HUNDAA DHA" nuun jedha. Inni Arfaasee Dachaa keessaa, Bakkalcha Barii tis. Inni Michuu koo Isa bareedaa, Isa namoota kuma kudhan keessatti iyyuu mul'atu dha. Eeyyee, guyyaan guddaan sun bari'uuf qophaa'eera, Aduun Qajeelummaa inni qarri Isaa fayyina of keessaa qabus in ba'a.

Kristoos Hundumaa Irratti Gooftummaa Qaba

Mul'ata 1:17,18,

"Yommuun isa arge akka nama du'ee miilla isaa jalatti nan kufe. Inni immoo harka isaa mirgaa ana irra kaa'ee, "Hin sodaatin! Inni duraa, inni booddees ana;

inni jiraatus ana. Takka illee du'een ture, amma garuu kunoo, baraa hamma bara baraatti jiraachuuttan jira; du'a irratti, balbala iddo warra du'anii banu irrattis ani gooftummaa qaba."

Nama ta'ee kan dhalate keessaa, namni fuula mul'ata sana jala danda'ee dhaabatu hin jiru. Yohaannis na'ee diilallaa'e, akka nama du'eettis miilla Isaa jalatti kufe. Harki Gooftaa garuu jaalalaan ol isa qabee, sagalee eebaatiinis "Hin sodaatin. Hin sodaatin. Inni Duraa Inni Booddees Ana. Inni jiraatus Ana. Takka illee du'een ture, amma garuu kunoo, baraa hamma bara baraatti jiraachuuttan jira" ittiin jedhe. Wanti nu sodaachisu jiraa? Firdiin iddo fannootti, iddo awwaalaatti, yummuu Inni gara lafa jalaatti gadi bu'e Isatti faradame qooda keenya ture. Inni madaa cubbuu keenyaa guutummaatti waan qorseef, egaa kana booda firdiin warra Kiristoos Yesuusitti qabamanii jiraatanitti faradamu hin jiru. Inni "Abbaa Seeraa ykn Abukaatoo" keenya, Inni "Abbaa Firdii" keenyas akka ta'e hubadhaa. Inni "Abukaatoo ykn Abbaa Seeraa" keenya, "Abbaa Firdii" keenyas. Akka Abbaa Firdiitti "dhimmichi xumurameera"— raawwatameera. Kanaafuu amma firdiin nutti faradamu hin jiru. Waldaan maaliif sodaatti ree? Abdii Inni nu abdachiise keessaa kamtu nu duratti utuu hin raawwatin hafee beeka? Waldaan maaliif adabbii ykn du'a sodaatti ree? Hunduu mo'atameera. Inni humna gooftmmaa guddaa qabu Isa. Inni biyya lafaa ishee ijaan mul'attuu fi ishee ijaan hin mul'anne lamaanuu irratti gooftummaa qabu Isa. Inni akka Aleeksandar isa umurii isaa waggaas soddomii saditti biyya lafaa harka keessa galatee, karaa biraa kan ittiin mo'icha dabalataa argatu wallaalee, jirenya jeequmsaan guutame jiraatee dhukkuba cubbutiinis du'ee miti. Inni akka Naapooliyoon isa Awurooppaa hunda harka keessa galatee, garuu dhumarratti Waterlootti mo'amme gara Elbaatti ari'amme, achittis akka mo'ame of irratti bare sanaa miti. Garuu Kiristoosiin mo'uu homtinuu hin dandeenye. Inni gara lafa jalaatti gadi bu'ee ture amma garuu hundumaa olitti ol ba'eera, Maqaan maqaa hundumaa ol ta'es Isaaf kennameera. Eeyyee, Inni du'a irratti, balbala iddo warra du'anii banuu irrattis gooftummaa qaba. Wanti Inni hiike ni hiikama, wanti Inni hidhes ni hidhama. Wanti isa jijiirus hin jiru. Kan akka Isaa gooftummaa qabu Isa dura hin turre, Isa biras hin jiru. Fayyisaan, Furiin ilmaan namaa Isa duwwaa dha. Inni Waaqayyo TOKKICHA: "Gooftaan Yesus Kiristoos" immoo Maqaa Isaati.

"Yaa Yohaannis hin sodaatin! Isini yaa karra xixinnaayyoo nana hin sodaatinna! Waan Ani ta'e hundumaa, isinis in dhaaltu. Humni koo hundi kan keessani. An isin gidduu waanan jiraadhuuf hunda danda'ummaan Koo kan keessani. Jaalala, jajjabinaa fi dandeettii malee sodaa fi kufaatii isinitti fiduuf Ani hin dhufne. Aboon hunduu Anaaf kennameera, kan keessan waan ta'eefis itti fayyadamaa. Isin Sagalicha dubbadhaa Anis isa nan raawwadhaa. Sun kakuu kooti, kakichis in raawwatama malee gonkumaa hin hafu."

Urjoota Torbanii fi Baattuuwwan Ibsaa Torban

Mul'ata 1:20,

"Hiikaan urjoota torban harka koo mirgaa keessatti argitee akkasumas baattuuwwan ibsaa warqee irraa hoijetaman torbanii dhokataa ture; amma garuu urjoonni torban ergamoota waldoota torbanii ti, baattuuwwan ibsaa torbanis waldoota torban sanatti in hiikama" jedhe."

Dhugaa dhoksaan kana lamaanii, dursinee bira geenyerra. Oo, ergamtoonni torban kun eenyu akka ta'an hin mul'isin darbineerra, garuu gargaarsa Waaqayyootiin fuulduratti ni mul'ifna, dhoksaan sunis ifatti baafamee in raawwatama. Baroota torban beekna. Isaanis Sagalicha keessatti kanneen tarreeffamani dha, tokkoon tokkoon isaanii tartiibaan ilaalaas gara bara dhumaan amma keessa jiraachaa jiruutti ni dhufna.

Garuu boqonnaa kana goolabuun dura mil'annaa isa dhumaatiin, urjiilee torban harka mirgaa Isaatti qabatee, baattuwwan ibsaa warqee gidduu utuu dhaabbatuu Isa argina. Oo, Waaqummaa Isaa isa Ol'aanaa keessa ta'ee utuu dhaabatee jiruu arguun attam aara nama galfachiisa. Inni Abbaa Firdii, Luba, Mootii, Joobira, Hoolicha, Leenca, Alfaa, Omegaa, Isa Duraa fi Isa Dhumaan, Abbaa, Ilma, Hafuura Qulqulluu, Isa Ture, Isa Jiru, Isa Dhufuuf Jiru, Isa Hundumaa Danda'u, Isa HUNDA KEESSAA HUNDAA TI. Achitti Inni, Isa Jalqabuu fi Isa Xumuru ta'eera. Hoolicha sanaaf kan maludha! Fayyina keenya Ofuma Isaatiin nuuf bitee kan maluuf ta'uu Isaa mirkaneesse. Amma humna Isaa hundumaa fi ulfina Isaa hundumaan, waan Abbaa Firdiitti ta'uuf Isaaf malu hundumaa wajjin dhaabbatee jira.

Eeyyee, Inni achitti urjiilee harka isaatti qabatee baattuu ibsaa gidduu dhaabbata. Ibsaa ibsachuun kan itti gargaaramnu yeroo halkaniiti, yeroon urjiileen ifanii fi ifa aduu calaqqisiisaniis yeruma halkanii ti. Yeroon kunis dukkana. Waldaa amatiidhaan dukkana keessa deemaa jirti. Goofaan ishee lafa kana dhiisee deemeera, Hafuurri Qulqulluu garuu ammaliee waldaa kiristaanaa keessaan ifee, biyya lafaa dullattii cubbuudhaan abaaramte kanaaf ifa kennaa jira. Urjiileen kunniinis akkasuma ifa Isaa calaqqisiisu. Ifni isaan qaban ifa Isaa qofa. Attam attam dukkanaa'a!—attam attam hafuuratti qorraa dha! Ta'us yummuu Inni ishee gidduutti argamu ifaa fi ho'atu ta'a, waldaanis humna argattee Isa keessaan hojji Inni hojjete ni hojjetti.

Oo, nuyis akkuma Yohaannis utuu libsuu tokkoof Isa arginee. Guyyaa sanatti fuula Isaa dura dhaabbachuuf, namoota attamii ta'uu qabna laata!

Yoo kanaan dura jirenya keessan Isaaf hin kennine ta'e, yeroo kanatti garaa keessan gara Waaqayyooti deebisaa, bakka jirtanitti jilbeenfadhaa, cubbuu keessan akka isiniif dhiisuuf Isa kadhadhaa, jirenya keessanis dabarsaatii Isatti kennadhaa. Sana booda Bara Waldaa Torbaniitti walii wajjin dhi'aachuuf ni yaalla; yeroo kana goonuttis, Dubbii Isaa karaa isaa akka isinitti mul'isuuf Waaqayyo garbicha hin malleef kana akka gargaaruuf nan kadhadha.

www.messagehub.info

Kan Lallabame
Wiiliyaam Maariyoon Biraanhaamiin
 "Bara malakanni... afuufamutti garuu..." Mul. 10:7